Soyut ??lemler Dönemi Beceri Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Soyut ??lemler Dönemi Beceri Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30833

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Soyut ??lemler Dönemi Beceri Testi (S?DBT), Piaget'nin bili?sel geli?im teorisi çerçevesinde, bireylerin **soyut i?lemler dönemi**nde (formal operasyonel dönem) kazanmalar? beklenen temel bilimsel ak?l yürütme becerilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Bu test, özellikle fen ve teknoloji derslerinde ö?rencilerin bu karma??k bili?sel yetenekleri ne düzeyde gerçekle?tirdi?ini incelemek için tasarlanm??t?r. Testin geli?tirilmesi, Demirba? ve Ertu?rul (2012) taraf?ndan yürütülen ve ö?rencilerin bili?sel seviyelerinin akademik ba?ar? üzerindeki etkisini ara?t?ran bir çal??man?n ürünüdür.

S?DBT, ö?rencilerin hipotez kurma, de?i?kenleri kontrol etme, oran orant? kullanma ve kombinasyonel dü?ünme gibi soyut i?lemler dönemi becerilerini de?erlendirmeyi hedefler. Ölçek, ö?rencilerin formal operasyonel dü?ünme düzeylerini belirleyerek e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n müfredat ve ö?retim yöntemlerini, ö?rencilerin mevcut bili?sel geli?im seviyelerine göre optimize etmelerine olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Soyut ??lemler Dönemi, Formal Operasyonel Dü?ünme, Bili?sel Geli?im, Piaget, Bilimsel Ak?l Yürütme, Beceri Testi, Fen E?itimi, Geli?tirme Ölçe?i.

Yazarlar

Demirba?, M., Ertu?rul, N.

Amaç

Soyut ??lemler Dönemi Beceri Testi'nin temel amac?, ö?rencilerin fen ve teknoloji dersi müfredat? ba?lam?nda, **Piaget'nin soyut i?lemler dönemi**ne özgü bili?sel becerilere ne ölçüde sahip olduklar?n? tespit etmektir. Bu beceriler, bireyin mant?ksal, sistematik ve tümdengelimli dü?ünme yetene?inin geli?imini temsil eder.

Test, 2012 y?l?ndaki orijinal çal??mada, ö?rencilerin soyut dü?ünme becerilerinin fen ba?ar?s?yla ili?kisini incelemek ve bu becerilerin s?n?f düzeylerine göre geli?imsel e?ilimlerini gözlemlemek için kullan?lm??t?r. Bu amaçla, e?itim ara?t?rmac?lar?na ö?rencilerin bili?sel haz?rl?k düzeylerini belirlemede güvenilir bir de?erlendirme arac? sunulmu?tur.

Yap?

Ölçek, Jean Piaget'nin bili?sel geli?im teorisinin en ileri a?amas? olan **Formal Operasyonel**

ARABPSYCHOLOGY.COM

Dönem (Soyut ??lemler Dönemi) kavramsal yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, ergenlik döneminde ortaya ç?kar ve bireyin somut deneyimlerden ba??ms?z olarak, soyut kavramlar üzerinde dü?ünebilmesini, hipotezler kurabilmesini ve sistematik problem çözme stratejileri geli?tirebilmesini kapsar.

Testin ölçtü?ü temel alt boyutlar genellikle **De?i?kenleri Kontrol Etme Becerisi** (CVS), Oran Orant? Kullanma, Kombinasyonel Dü?ünme ve Olas?l?ksal Dü?ünme gibi bilimsel ak?l yürütme yeteneklerini içerir. Bu beceriler, karma??k bilimsel problemleri çözmek ve mant?ksal ç?kar?mlar yapmak için gerekli temel bili?sel yetkinliklerdir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik istatistiklerine dair spesifik bir bilgi sunulmam??t?r (-). Ancak, akademik bir ölçek geli?tirme sürecinde, ölçe?in **kapsam geçerli?i** ve **yap? geçerli?i** çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Kapsam geçerli?i, test maddelerinin ölçülmek istenen soyut i?lemler dönemi becerilerini ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla uzman görü?üne dayand?r?lm??t?r.

Yap? geçerli?inin ise, testin teorik olarak öngörülen bili?sel yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçüp ölçmedi?ini istatistiksel olarak kan?tlamak için Faktör Analizi gibi yöntemlerle desteklenmesi beklenir. Detayl? geçerlik analizleri için Demirba? ve Ertu?rul'un (2012) yay?nlanm?? makalesine ba?vurulmal?d?r.

Güvenirlik

Kaynak çal??mada güvenirlik katsay?lar?na dair do?rudan bir de?er belirtilmemi?tir (-). Ancak, geli?tirme ölçeklerinde tutarl?l??? sa?lamak amac?yla iç tutarl?l?k (örne?in, Cronbach Alfa katsay?s?) veya test-tekrar test güvenilirli?i gibi psikometrik yöntemlerin kullan?lm?? olmas? gerekmektedir.

Güvenirlik, testin ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde veya farkl? maddeler aras?nda ne kadar tutarl? oldu?unu gösterir. Yüksek güvenilirlik de?erleri, S?DBT'nin ölçüm hatas?n? minimize etti?ini ve elde edilen sonuçlar?n kararl?l???n? garanti etti?ini gösterir.

Faktör Analizi

Ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? ölçme potansiyeli göz önüne al?nd???nda, geli?tirme a?amas?nda **faktör analizi**nin kullan?lmas?, ölçek maddelerinin teorik alt boyutlara (örn., de?i?ken kontrolü, oran orant?) uygun ?ekilde kümelenip kümelenmedi?ini do?rulamak için kritik öneme sahiptir.

Faktör analizi, ölçe?in yap? geçerli?inin istatistiksel temelini olu?turur ve ölçülen soyut dü?ünme

ARABPSYCHOLOGY.COM

becerisinin tek bir faktör alt?nda m? yoksa birden fazla ba??ms?z faktör alt?nda m? topland???n? belirlemeye yard?mc? olur.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Developmental Scale)

Format: Yaz?l? test format?nda olup, genellikle bilimsel problem senaryolar?na dayal?, çoktan seçmeli veya k?sa cevapl? maddelerden olu?ur.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Fen ve Teknoloji dersi ö?rencileri.

Ya? Grubu: Genellikle 12-18 ya? aral??? (Ortaokul son ve Lise ö?rencileri), Piaget'nin formal operasyonel döneme geçi? a?amas?ndaki bireyler.

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki ortaokul veya lise düzeyindeki ö?renciler. Spesifik uygulama detaylar? Demirba? ve Ertu?rul (2012) makalesinde yer almaktad?r.

Test Metodolojisi: Bili?sel yetenek testi. Ö?rencilerin bilimsel görevleri ve problem çözme senaryolar?n? kullanarak, hipotez test etme ve sistematik dü?ünme yeteneklerini de?erlendirmeye dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Soyut Dü?ünme, Bili?sel Geli?im Teorisi, Fen ve Teknoloji E?itimi, Bilimsel Ak?l Yürütme Becerisi, De?i?ken Kontrolü, Kalem Dergisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?il.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, M. Demirba? ve N. Ertu?rul taraf?ndan 2012 y?l?nda yay?mlanan bir akademik çal??ma kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari olmayan akademik veya ara?t?rma amaçl? kullan?m? için genellikle yazarlardan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ücret ve izin ko?ullar? için ilgili yazarlarla

ARABPSYCHOLOGY.COM

veya yay?nc? kurulu? (Kalem Uluslararas? E?itim ve ?nsan Bilimleri Dergisi) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Testin orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: soyut-islemler-donemi-beceri-testi-toad.pdf

Kaynaklar

Demirba?, M. ve Ertu?rul, N. (2012). Fen ve teknoloji dersine ili?kin Piaget'in soyut i?lemler döneminde kazan?lmas? beklenen becerilerin gerçekle?me durumunun incelenmesi. *Kalem Uluslararas? E?itim ve ?nsan Bilimleri Dergisi, 2*(3), 123-164. DOI: http://dx.doi.org/10.23863/kalem.2017.15

Çal??man?n yay?nland??? dergi ba?lant?s?: kalemacademy.com

Soyut ??lemler Dönemi Beceri Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?kça belirtilmedi?i için, içeri?e dair genel bir aç?klama ve örnek görevler sunulmu?tur.

Soyut ??lemler Dönemi Beceri Testi, ö?rencilerin **formal operasyonel dü?ünme** yeteneklerini ölçmek üzere tasarlanm?? klasik Piaget görevlerinden uyarlanm?? çe?itli bilimsel problem senaryolar?ndan olu?maktad?r. Bu görevler, ö?rencilerin mant?ksal ç?kar?m yapma ve de?i?kenleri kontrol etme becerilerini zorlar.

Sarkaç Problemi: Sal?n?m frekans?n? etkileyen faktörler aras?nda (ipin uzunlu?u, a??rl?k, b?rakma aç?s?) hangisinin kritik de?i?ken oldu?unu izole etme ve test etme görevi.
Oran ve Orant? Problemleri: Farkl? uzunluklardaki kollara as?lan a??rl?klar?n bir denge çubu?unda nas?l denge olu?turaca??n? hesaplama becerisi.
Kombinasyonel Dü?ünme Görevleri: Belirli bir sonucu elde etmek için olas? tüm kombinasyonlar? sistematik olarak belirleme ve deneme yetene?i gerektiren kimyasal veya fiziksel senaryolar.
Hipotez Test Etme: Gözlemlenen bir olay?n nedenini aç?klamak için geçerli bir hipotez kurma ve bu hipotezi test etmek amac?yla deney tasarlama becerisi.

Test, ö?rencilerin soyut düzeydeki **bilimsel ak?l yürütme** süreçlerini ve sistematik problem çözme yakla??mlar?n? de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM